

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**ЧЕРКАСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА БІЗНЕСУ****УХВАЛЕНО**

Педагогічною радою коледжу
Протокол № 1 від 30 серпня 2021р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
_____ Людмила КРИКУНЕНКО
«__» _____ 2021 р.

**Положення
про порядок розроблення, затвердження,
моніторинг та зміни
до освітньо-професійних програм
у Черкаському фаховому коледжі
харчових технологій та бізнесу**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та зміни до освітньо-професійних програм (далі – Положення) у Черкаському фаховому коледжі харчових технологій та бізнесу (далі – Фаховий коледж) є складовою частиною внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності Фахового коледжу.

Положенням визначаються основні засади, принципи та особливості щодо **порядку розроблення, затвердження, моніторингу та змін до освітньо-професійних програм (далі ОПП)** здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра.

1.2. Положення розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 44. Акредитація освітньої програми) та Закону України «Про фахову передвищу освіту» (стаття 8. Вимоги до провадження освітньої діяльності та стандарти фахової перед вищої освіти, стаття 19. Акредитація освітньо-професійної програми), Статуту Фахового коледжу, наказу Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2020 року № 918 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти», інших нормативно-правових актів у сфері фахової передвищої освіти, а також рекомендацій і проєктів стандартів щодо підготовки фахових молодших бакалаврів.

1.3. Положення регулює порядок розроблення та реалізації освітньо-професійних програм Фахового коледжу.

1.4. Вимоги Положення є обов'язковими для усіх структурних підрозділів та учасників освітнього процесу у Фаховому коледжі.

1.5. Перелік освітньо-професійних програм формується відповідно до суспільних потреб, повинен відображати та враховувати тенденції розвитку економіки держави та регіону, запити бізнесу у висококваліфікованих фахівцях. Кожна з них є складовою формування іміджу навчального закладу та конкурентних переваг Фахового коледжу на ринку освітніх послуг.

1.6. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

Акредитація освітньо-професійної програми - оцінювання освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості фахової передвищої освіти;

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти - встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам освітньо-професійної програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту;

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Гарант освітньо-професійної програми – науково-педагогічний або педагогічний працівник, який/яка несе відповідальність за її якість, має науковий ступінь та/або вищу категорію за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або

педагогічної роботи не менше 10 років. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Також може бути, а може не бути одночасно її керівником чи головою циклової комісії.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському освітньому просторі з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Здобувачі освіти – вихованці, учні, студенти, слухачі, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом освіти;

Знання – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні).

Кваліфікація - офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів фахової перед вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про фахову передвищу освіту.

Компетентність - динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання в закладі фахової передвищої освіти.

Кваліфікаційна робота — це навчально-дослідницька робота, яка може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам освітньо-професійної програми.

Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій (НРК), що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.

Компетентність/компетентності (за НРК) – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні освіти.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Ліцензування - процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною освітньою програмою у закладі

фахової перед вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері фахової передвищої освіти, що провадиться у закладі фахової передвищої освіти через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації;

Результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення навчання за освітньою (освітньо-професійною) програмою або окремими освітніми компонентами.

Рівень фахової передвищої освіти відповідає п'ятому рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здатність особи вирішувати типові спеціалізовані задачі в окремій галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов, нести відповідальність за результати своєї діяльності та здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Спеціалізація - складова спеціальності, що визначається закладом фахової передвищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти;

Стандарт фахової передвищої освіти - сукупність вимог до освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, які є спільними для всіх освітньо-професійних програм у межах певної спеціальності;

Студентоорієнтоване навчання – створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів фахової передвищої освіти, включаючи надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Фаховий молодший бакалавр – це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на рівні фахової передвищої освіти і присуджується закладом освіти у результаті успішного виконання здобувачем фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми.

Якість фахової передвищої освіти – відповідність умов освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам фахової передвищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за

наявності), а також потребам зацікавлених сторін і суспільства, яка забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти.

Позначення

НРК – Національна рамка кваліфікацій;

ЗК – загальні компетентності;

ФК – фахові компетентності за спеціальністю;

РН – програмні результати навчання;

ОК – обов'язковий компонент освітньої програми;

ВК – вибірковий компонент освітньої програми.

II. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

2.1. Заступник директора з навчальної роботи за поданням голови циклової комісії складає проект наказу щодо формування робочих груп з розроблення, введення в дію та моніторингу освітньо-професійних програм (далі – робоча група), у додатку до якого наводить склад робочої групи, і подає його на затвердження в установленому порядку. Керівником робочої групи призначається гарант освітньо-професійної програми, який у своїх повноваженнях керується вимогами Положення про організацію освітнього процесу в Коледжі та несе відповідальність за якість освітньо-професійної програми. До складу робочої групи включаються провідні фахівці відповідного напрямку, практики.

2.2. Робоча група:

2.2.1 Здійснює моніторинг, аналізує ситуацію на ринку праці, вивчає потреби суспільства, регіону, професійного середовища, вимоги і запити партнерів, стейкхолдерів, випускників освітньо-професійних програм (ОПП) відповідної спеціальності, проводить консультації зі здобувачами освіти.

2.2.2 Вивчає аналогічні ОПП у закладах ФПВО України та за кордоном.

2.2.3. Досліджує існуючу та прогнозу ситуацію в аспекті законодавчих та інституційних реформ.

2.2.4. Вивчає та аналізує дані приймальної комісії Фахового коледжу щодо прийому вступників за останні 5 років.

2.2.5. Обговорює назву та зміст майбутньої ОПП на засіданні випускової циклової комісії із залученням:

- потенційних роботодавців, інших представників професійної спільноти;
- здобувачів освіти старших курсів споріднених спеціальностей;
- випускників, які здобули освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра (ОКР молодшого спеціаліста) в минулі 2-3 роки.

2.2.6. Визначає перелік компетентностей фахівця, які необхідно розвинути /сформувані процесі підготовки за даною ОПП на основі результатів аналізу (див. п.2.2.1), що має складатися з загальних(відповідно до стандарту фахової передвищої освіти за даною спеціальністю/ спеціалізацією) та фахових компетентностей, що визначають унікальність/ відмінність ОПП з урахуванням Національної рамки кваліфікацій.

2.2.7. Складає Профіль ОПП підготовки відповідно до рівня присвоєваних кваліфікацій та з урахуванням типових видів занять випускників.

2.2.8. Визначає перелік запланованих результатів навчання (РН – опис того, що здобувач освіти повинен знати, вміти і бути здатним продемонструвати після завершення навчання) за ОПП: загальних і фахових компетентностей відповідно до стандарту фахової передвищої освіти та визначених у Фаховому коледжі.

2.2.9. Складає матриці, що надають можливість робочій групі виявити, які компетентності не охоплені повною мірою компонентами освітньо-професійної програми, які результати навчання дублюються в різних компонентах ОПП тощо. На цій підставі формує остаточний перелік і зміст компонент ОПП.

2.2.10. Надає проєкт ОПП в доступній формі роботодавцям (зацікавленим фахівцям) для погодження і підтримки введення відповідної освітньо-професійної програми.

2.2.11. Вносить за необхідності корективи в проєкт та складає ОПП за встановленою у Фаховому коледжі формою.

2.3. Керівник робочої групи розробляє обґрунтування проєкту ОПП, де наводяться переваги та її особливості, структурно-логічна схема викладання дисциплін, що забезпечуватимуть досягнення запланованих програмних результатів навчання та представляє його на тематичному засіданні методичної ради БФКСД. На засідання запрошуються члени робочої групи, фахівці-практики, здобувачі освіти, партнери ОПП.

2.4. Освітньо-професійна програма проходить процедуру погодження ОПП на засіданні циклової комісії, на засіданні методичної ради Фахового коледжу. Затверджується освітньо-професійна програма педагогічною радою Фахового коледжу та вводиться в дію наказом директора коледжу.

2.5. На основі ухвалені методичною радою ООП розробляється проєкт навчального плану, відбувається його затвердження педагогічною радою Фахового коледжу.

2.6. Керівник проєктної групи (гарант ОПП), голова випускової циклової комісії відповідають за організацію оприлюднення інформації про нову ОПП в суспільстві, проведення відповідної профорієнтаційної роботи, прийом на навчання.

ІІІ. МОНІТОРИНГ, ПЕРЕГЛЯД ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

3.1. Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітньо-професійних програм Фахового коледжу в процесі їх реалізації проводиться з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг та створення сприятливого й ефективного навчального середовища для здобувачів освіти.

3.2. Процес моніторингу освітньо-професійних програм передбачає аналіз та оцінювання таких факторів:

- поточних змін у законодавстві;

- перегляд та зміна стандартів спеціальності;
- змісту та актуальності програми;
- змін потреб суспільства в цілому та регіону;
- навчального навантаження, навчальних досягнень та успішності здобувачів освіти;
- очікувань, потреб та задоволеності здобувачів освіти щодо програми;
- очікувань та задоволеності роботодавців рівнем підготовки випускників.

3.3. Моніторинг освітньої програми проводиться не рідше одного разу на рік.

3.4. Організація моніторингу є компетенцією Гаранта освітньої програми із залученням членів робочої групи.

3.5. Моніторинг ОПП та її компонентів здійснюється шляхом періодичного опитування (за необхідності анонімного) представників всіх груп стейкхолдерів, а також прогнозування розвитку спеціальностей, потреб суспільства та регіону, аналізу результатів опитування із формуванням висновків і пропозицій щодо необхідності внесення змін або перегляду освітньої програми.

3.6. Актуальність ОПП визначається такими показниками:

- ступінь оновлюваності освітньо-професійних програм, участі роботодавців у розробці та внесенні змін, а також задоволеності здобувачів освіти (випускників), що визначається у т.ч. за результатами анкетного опитування;
- рівень працевлаштування випускників на момент випуску з ЧФКХТБ, що визначається за результатами анкетування;
- рейтинг за оцінками роботодавців або інша відповідна інформація від стейкхолдерів.

3.7. Освітньо-професійні програми регулярно переглядаються та удосконалюються робочими групами із залученням здобувачів освіти та ін. стейкхолдерів. Зібрана інформація аналізується, і ОПП адаптується для забезпечення її відповідності сучасним вимогам.

3.8. Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової ОПП або перегляду та внесення змін до існуючої.

3.9. Перегляд освітньо-професійних програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітньо-професійна програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім мети (цілей) і програмних навчальних результатів.

3.10. Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або методичної ради і/або педагогічних працівників, які її реалізують;
- результати оцінювання якості;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

3.11. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

3.12. Оновлені ОПП узгоджуються зі стейкхолдерами, представниками студентського самоврядування, головами випускових циклових комісій, завідувачем відділення, заступником директора з навчальної роботи, затверджуються педагогічною радою Коледжу та вводяться в дію наказом директора Коледжу.

3.13. Оновлені ОПП є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності, оприлюднюються на офіційному сайті Коледжу.

IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Відомості про освітньо-професійні програми розміщуються на сайті Коледжу в меню «Освіта», розділі «Освітній процес», підрозділ «Каталог ОПП».

4.2. Відповідальними за формування і зберігання паперових версій портфолію ОПП є її гарант та завідувач методичного кабінету.

4.3. Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітньо-професійну програму на сайті Фахового коледжу є адміністратор сайту.

4.4. Інформація про ОПП вноситься проєктною групою до ЄДБО в електронному вигляді.